

Iespēja uzņēmējdarbības attīstībai

NACIONĀLĀS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020EIROPAS SAVIENĪBA
EUROPA INVESTĒ LAUKU APVĪDIS
Eiropas Lauksaimniecības fonda
lauku attīstība

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

VAR IESNIEGT

Projektus varēs iesniegt no 2021. gada 1. janvāra līdz 1. februārim Lauku atbalsta dienesta (LAD) elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS), kurā biedrība mēneša laikā pēc iesniegšanas termiņa beigām tos izvērtēs, pamatojoties vērtēšanas kritērijos.

LAI PROJEKTU SAGATAVOTU VEIKSMĪGI:

- vajag iepazīties ar dokumentāciju biedrības mājaslapā www.darisimpasi.lv sadalā *Plānošanas periods 2014.–2020. – IX kārtā*;
- jāpierēģistrējas LAD EPS, jo projekti iesnedzami tikai šādi. Pieteikumi atrodami sadaļā *LEADER pieteikumi*;
- jāiepazīstas ar biedrības izstrādātajiem vērtēšanas kritērijiem;
- jārada uzņēmuma biznesa plāns, jāpamato preces vai pakalpojuma dzīvotspēja;
- balstoties uzņēmuma finanšu plūsmā un MK noteikumos, jāaprēķina sasniegēmā rādītāji – apgrozījums un/vai jaunu darba vietu radīšana. Svarīgi ir projekta naudas plūsmu saplānot, jo sākothēji tas jāfinansē pašam – priekšfinansējums netiek izsniegt;
- jārīko cenu aptauja (vismaz divi piedāvājumi) katram pamatlīdzeklim, kuram iepirkuma cena lielāka par 700 eiro;
- telpām, kurās notiks plānotā uzņēmējdarbība, jābūt īpašumā vai nomā vismaz uz septiņiem gadiem no projekta iesniegšanas dienas.

Biedrības *Darīsim paši!* administratīvā vadītāja Ieva Birbele skaidro: „Vēlamies potenciālos projektu iesniegdzējus iedrošināt no *LEADER* konkursa nebaudīties. Varbūt sākumā aizpildīt pieteikumu un sagatavot citus dokumentus liekas sarežģīti, bet, ja ir skaidra biznesa ideja, procesi un finansēšanas iespējas, kā arī esat pārliecināti, ka spēsiet ar apsolīto apgrozījumu strādāt vismaz piecus gadus no projekta realizācijas, nerēdam cītus iemeslus, lai nepretendētu uz Eiropas Savienības atbalstu. Jāatgādina, ka pieteikumam vispirms jāatbilst biedrības *Darīsim paši!* vērtēšanas kritērijiem, par ko tiek piešķirti punkti. Tie projekti, kas sanem visvairāk un kam pietiek kopējā izsludinātā finansējuma, tiek nodoti vērtēšanai tālāk Lauku atbalsta dienestā.”

VISBIEŽĀK PIEŁAUTĀS KĻŪDAS:

- pretendents nesniedz konkrētu atbildi uz biedrības vērtēšanas kritēriju jautājumiem. Nav skaidri pamatota projekta ideja un dzīvotspēja, nav bijusi tirgus izpēte, risku izvērtējums, nav spēts pamatot galveno mērķauditoriju;
- nomas līgumos nav paredzēts MK noteikumiem atbilstošs nomas termiņš;
- naudas plūsma aizpildīta tikai par projekta aktivitātēm, bet netiek atspoguļota visa saimnieciskā darbība;
- naudas plūsmā atsevišķas tabulās rādītāji atšķiras;
- tiek plānoti pārāk īsi īstenošanas termiņi;
- cenu aptaujā nav atspoguļoti visi tehniskās specifikācijas rādītāji, un piedāvājumi nav salīdzināmi un derīgi, nav iespējams pārliecināties par cenas pamatotību.

Termoprese – pieprasīts pakalpojums

SIA Dekors RD iegādājies lielformāta printeri un termopresi, tā nodrošinot jaunus pakalpojumus.

„Mums kļuva par šauru, tāpēc noīrējām papildu telpu un darbā pieņēmām vēl vienu darbinieku, kaut projektā tas nebija plānots,” saka valdes priekšēdē Anda Gutlande. „Ar jauno termopresi spējam piedāvāt plašu pakalpojumu klāstu, piemēram, apdrukāt sejas maskas, kas tagad ir ļoti pieprasītas, arī T-kreklus, jakas, džemperus, cepures, dveļus, auduma maisījus un citus tekstila izstrādājumus.” A. Gutlandei projektu īstenošanā ir pozitīva pieredze: „Esam realizējuši divus. Arī pēc pirmā uzņēmumam piepulcejās viens darbinieks. Realizējot projektā solīto apgrozījuma palielinājumu, nevarējām piedalīties jauna projekta rakstīšanā. Dabūjām iepūst vaigos un kreditā iegādāties jaunu iekārtu – gilgotīnu. Bet gaidu nākamo plānošanas periodu, jo mums ir jauna iecere citam projektam.”

Top sidrs ar īpašām garšām

Realizējot projektu *Kabiles muīžas kungu mājas pagraba pārbūve par vīna darītavu, sākta sidru un bērnu dzirkstošo dzērienu ražošana*.

„Galvenais produkts ir sidrs – dzirkstošs dzēriens no dabīgiem augļiem un ogām. Pamatā ir āboli, bet esam darbību paplašinājuši un strādājam arī ar bumbieriem, upenēm, rabarberiem, cidonijām un vīnogām. Mūsu sapnis ir vīnogu dārzs,” saka Agate Eniņa, viena no SIA *Kabiles muīžas vīna darītava* īpašniecēm.

Biedrība *Darīsim paši!* ir atvērusi atklāta konkursa uzņēmējdarbības projektu pieņemšanas 9. kārtu (programmā *LEADER*), kurā var pieteikties pamatlīdzekļu iegādei, lai radītu jaunas preces un pakalpojumus vai tos attīstītu.

Jautājumus par projekta ideju, sagatavošanu un iesniegšanu var uzdot biedrībā *Darīsim paši!* pa tālr. 29463295 vai e-pastā: darisim.pasi@gmail.com. Ir arī konsultācijas platformā *Zoom*.

Kuldīgas labumiem – iekārtots veikals

„Kooperatīvā ir 34 biedri, un mūsu uzdevums – pārdot to, ko tie saražojuši,” saka *Kuldīgas labumu* valdes priekšēdē Gunta Šternberga.

Realizētie projekti palīdz kooperatīvam darboties veiksmīgi. „Ieguvums ir ļoti nozīmīgs. Mums pašiem nav tādas naudas, lai par 100% iepirktu iekārtas, bet ar projekta palīdzību izdevās iekārtot veikalū,” saka G. Šternberga.

Realizēti ir divi projekti. Pirmais – *Jaunu un esošu produktu, pakalpojumu radīšana un attīstīšana LPKS „Kuldīgas labumi”*. Tā mērķis ir veicināt mājražotā-

ju un mazo ražotāju produkcijas noīetu, pieejamību iedzīvotājiem un tūristiem, iekārtot tirdzniecības vietu ar PVD prasībām atbilstošu veikala inventāru. Otrs projekts ir *Iekārtu un aprīkojuma iegāde LPKS „Kuldīgas labumi” tirdzniecības paplašināšanai un pilnveidošanai*. Tas tapis tādēļ, lai efektīvi realizētu biedru saražoto. Svarīgi arī rīkot informatīvi izglītojošus pasākumus un piedalīties dažāda mēroga izstādēs.

Telpas pasākumiem

Realizējot projektu, viesu nams *Province* sācis izmitināt viesus, rīkot konferences un seminārus.

„Varam piedāvāt naktsmītnes – izguldīt līdz 14 cilvēkiem, ir arī velosipēdu noma. Uzņemot grupas vai ģimenes, kompleksajā piedāvājumā ieklauta ne tikai naktsmītnē, bet arī radošās darbnīcas, nelieli pasākumi, pilns galda klājums, dekorēšana. Projekts deva iespēju attīstīties ātrāk,” saka viesu nama saimniecīce Aija Pušīlova.

Dzīvais muzejs

Projektā *Interaktīva viduslaiku muzeja izveide* *Kuldīgā* tapis muzejs par pilsētas un Kurzemes vēsturi viduslaikos un jaunākajos laikos, īpaši Kurzemes hercogistes laikā.

Muzeja vadmotīvs ir *Kuldīgas viduslaiku stāsts* – tas ir desmit telpu komplekss, astoņas mājo stāsti – redzami, dzirdami, taustāmi un sasmaržojami atklāti notikumi par pilsētu, tās redzamo un nerēdzamo vēsturi, devītajā – veikaliņš ar kafiju, desmitajā – satikšanās vieta, vestibils.

Jauns jumts un fasāde

Kuldīgas Sv. Annas draudzes namam nomainīts jumts un atjaunota fasāde.

Projekta mērķis – atjaunot fasādi, pielāgot vidi cilvēkiem ar invaliditāti, senioriem un ģimenēm ar maziem bērniem. Ēkas pakkoku spraugas aizdarītas ar blīvējumu, ieklāta vēja barjera un uz latojuma veidots apšuvums, kas ir impregnēts un krāsots. Logi un durvis salaboti, pārkrāsoti, iestrādātas blīvgumijas, lai uzlabotu siltumnoturību. Pamati pastiprināti, apmesti un nokrāsoti. Abās ieejas pusēs pie lieveņa demontētas betona plāksnes, paaugstināts grunts līmenis ar noteici uz lietusūdens kanalizāciju. Lievenis un kāpnes pie ieejas atjaunotas. Ierīkots panduss.

Tautastērps un gājēju celiņš

Vārmē iegādāti tautastēri un ierīkots gājēju celiņš.

Projektā *Katram savu tautastērpu Latvijas simtgadei!* iegādāti tautastēri pamatskolas deju kolektīvam *Dimdariņi* ikvienu vecuma dejetājiem un līnā tēri abiem koriem. Plānots pirkst arī mobilu gludināšanas sistēmu un skapi tēri uzglabāšanai. Savukārt pagastā atjaunots gājēju celiņš no autoceļa gar Vārmes pamatskolu līdz sporta halē.

Stelles ar vienu pedāli

SIA Audēju darbnīca auž un šuj tautastērpus koriem, deju kolektīviem, folkloras kopām un citiem, un, lai pilnveidotatos, projektā iegādātas Somijas ražotāja *Toika OY* stelles *Liisa* un *Eeva*, kā arī dators ar programmnodrošināju-

„Bija vērts šo projektu īstenot. Mēs jaunāki neklūstam, un ar tām aust ir vieglāk,” saka uzņēmuma īpašnieki Ināra un Ziedonis Ābolini. „Projektā nopirktais stellēm apakšā nav daudzo pamīnu – ir tikai viens pedālis. Dators paceļ konkrēto nīskārtu, bet pārējais ir tāpat kā parastajām stellēm: jāuzmet, jāievelk.”